

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja " " 10-114-6
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnieniem i przesyłką poczt. 4 zł. 50 gr

№ 49 Rok II.
GRODNO
środa 18 lutego 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłoku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Kino Saturn **Miłośnica Pirata** Wielki dramat w 10-ciu aktach. W roli gł. **Sandra Miłowanowa** lubiany komik **Bisot** oraz **Girard**. Wkrótce wrażliwa żydowska **Jiskor**

Związek Harcerstwa Polskiego

II.
Wartość wojskowego przysposobienia młodzieży harcerskiej w dziedzinie moralnej i psychicznej, podnosi także jednolitość umundurowania i udzielanie odznak za pewne zasługi. Umacniają one w zaraniu w sercach młodzieży poczucie spokoju i solidarności oraz rozwijają szacunek i przywiązanie do zwyczajów związanych z mundurem.

Tu i ówdzie dają się słyszeć głosy o oddaniu względnie podporządkowaniu młodzieży harcerskiej tym lub innym instytucjom państwowym lub społecznym. Stanowisko takie jest mylnem, gdyż godziłoby w najistotniejszą część harcerstwa, a mianowicie w czynnik samowychowania się młodzieży, czynnik, którego największą zaletą jest to właśnie, iż stwarza takie warunki, które pobudzają młodzież do samodzielnego, od wewnątrz płynącego zrozumienia potrzeby odpowiedniej pracy nad sobą. Tajemnica powodzenia skautingu angielskiego wśród wszystkich warstw młodzieży, a wślad za tem i har-

cerstwa, polega na rozbudzeniu w duszy młodzieńca tych szlachetnych pierwiastków, które w dalszym ciągu same stałyby się pobudką ku doskonaleniu się jego w różnych kierunkach, przy ogólnem tylko kierownictwie starszych.

Pod względem przysposobienia wojskowego harcerstwo jak zresztą i inne organizacje w traktowaniu P. W. traktowane jest na jednej płaszczyźnie. Władze pozostawiają poszczególne związki swobodę działania i inicjatywę na ich własnym terenie przychodzą natomiast z pomocą każdej organizacji, a więc udziela instruktorów i szkoleń takowych z puśród członków organizacji, udzielają placów do ćwiczeń, broni, amunicji, narzędzi saperkich, zalecają poszczególne dowództwom popierania akcji przysposobienia wojskowego.

Harcerstwo w całej pełni korzysta z pomocy wojskowej i jeżeli otrzyma poparcie ogółu społeczeństwa, będzie mogło należycie spełniać swe zadanie. Przysposobienia młodzieży do obowiązków żołnierzy — obywateli. K.

Akademja w rocznicę koronacji Ujca św. Piusa XI

Wolne Grodno po raz pierwszy publicznie bono, zaświadczyć mogło o swych gorących uczuciach dla obecnego Papieża tak ściśle związanego w sercu i pamięci każdego Polaka z Odrodzeniem Ojczyzny; to też tu my rozsadzali ściany widowni, tu my obejmujące wszystkie warstwy społeczne, zjednoczone w jednej myśli złożenia hołdu „Temu”, który tylkokrotnie zaznaczył swę sympatię dla naszego narodu i tak nie dawno jeszcze wypowiedział do pielgrzymki polskiej, zażalenie: „W ojczyźnie Waszej czułam się Polakiem między Polakami”.

Uroczystość rozpoczęła się marszem Papieskim wyk. przez orkiestrę 76 pułku piechoty, wysłuchany

stojąco przez zgromadzenie. Puczem wzniósłom przemówieniem zagaił akademję ks. senator Żebrowski.

Następnie w dłuższym referacie poseł Harasz skreślił dzieje kościoła, wpływ Papieża na cywilizację i postęp (?), cały przebieg krystalizujących się sprzecznych prądów społecznych, skutkiem których powstają ostre walki klasowe, zażęgnwane kująco przez panujących papieży. — Wreszcie przegięł specjalny nacisk położył na słynne orędzie Leona XIII wnikające w służbę prawa rzesz pracujących, oparte na zasadach nauki Chrystusa, w następstwie czego powstała potężna organizacja Chrześcijańskiej demokracji. — W końcu referent dał krótki zarys życia obecnego Papieża, rzucając sноп światła na Jego stosunek do warstw pracujących w Polsce kilkakrotnie czynnem poparciem ich słusznych roszczeń za-

znaczony.

Po wznieśnionym okrzyku na cześć Polski i Papieża, prelegent zaproponował wysłanie telegramu na ręce Monsignora Lauri z wyrazami czci Grodno i okolic dla Ojca Św. w rocznicę Jego koronacji, co obecni gromkimi oklaskami przyjęli.

Część koncertowa wypadła b. udatnie. Chór Żeńskiego Seminarjum pod dyr. p. Borewicza wykazał znaczny postęp w wyszkoleniu i muzykalności uczenia.

P. Zdanowicz-Szumkowska świetnie usposobiona odśpiewała przesliczne dwa utwory religijne po włosku. Żal ogarnął zebranych na wieść, że mogli jeszcze usłyszeć dwie pieśni Chopinowskiej lecz przez zbytnią skromność śpiewaczki, zostali tej uczy artystycznej pozawieni.

Część II to „Widzenia Ks. Piotra z Dziadów Mickiewicza”. — Wobec braku możliwego Konrada było to porwanie się z motyką na słońce, lecz zadość czyniąc słusznosci przyznać należy, że odwaga p. Wasilewskiego odzierała swą moc w słowach mistrza:

„Taniś się gdzie wzrok nie sięga
Łamł czego rozum nie złamie”.
znalazła pewne usprawiedliwienie w sumiennem opracowaniu wiersza i nawet chwilami pewnej dozy siły, lecz niestety organ głosu młodego artysty absolutnie nie nadaje się do tak wysokopiennych porywów.

Natomiast p. Malinowski był idealnym Ks. Piotrem. Wzorowa dykcja, potęga uczucia złożyły się na

całość bez zarzutu, której powinno szować można „utalentowanemu artyście”.

Postacie Anioła i Szatana z powodzeniem i odpowiedzialnym nastrojem oddane były przez pp. Skarżyńską i Żebrowskiego.

Uroczystość cała swą żywiołową, zbiorową jaźnią wryła ślad głęboki w pamięci uczestników.

S. N. J.

Rozporządzenia Dyrekcji gimn. męskiego

W kwestji zakazu wydalania się młodzieży szkolnej z domu po g. 7-ej oraz innych, związanych z powyższym zakazem ograniczeń wydanych przez Dyrekcję nie będziemy zabierali głosu do czasu zapowiedzianej konferencji Komitetu Rodzicielskiego, wychodząc z tego założenia, że Dyrekcja takiej instytucji jak zakład wychowawczy nie mogła wydać podobnych rozporządzeń bez należytego namysłu i głębokich podstaw i że dyskusja publiczna w podobnej sprawie jest dopiero wtedy dopuszczalną, gdy pozna się dokładnie przyczyny, wpływające na wydanie podobnego rozporządzenia. Jedno tylko uważalibyśmy za wskazane zaznaczyć, a mianowicie: iż w pierw o postanowieniu tym winni być uwiadomieni rodzice niż uczniowie, dzięki czemu uniknęło by się niepotrzebnych komentarzy i zupełnie zbędnych nad tą kwestją debatów wśród wychowanców szkoły.

Kółko fizyczno-chemiczne uczeń Państw.

Gimnazjum Żeńsk. Em. Platerówny urządza cykl wykładów Dr. inż. B. Wilkoszewskiego dyrektora tegoż gimnazjum o radzie i ciałach promieniotwórczych.

Wykłady odbędą się w auli gimnazjum przy Dominikań. № 10 od godziny 5-6 i 6 do 7 wieczorem w następujących terminach: dziś we środę dn. 18 lutego.

Dochód z wykładów przeznaczony będzie na cele następujące: 75% dochodu na Komitet Daru Narodowego dla Marji Skłodowskiej-Curie i 25% na L. O. P. P.

Cena biletu na cały cykl wykładów dla osób cywilnych 4 zł., dla wojskowych 3 zł., a dla młodzieży szkolnej 2 zł.

Bilety są do nabycia w kancelarji Gimn. Żeńsk. (Dominikańska 10) od godz. 1-4 p. p.

Teatr Miejski

Komunikat

Dzisiaj „Stanczyk” po cenach popularnych.

Jutro premiera „Na dnie” Gorkiego. Każdy przeciętny inteligent zna to wybitne dzieło rosyjskiego pisarza—jeżeli nie ze sceny—to z czytania. Literatura rosyjska ma to do siebie, że można się nie zgodzić z jej kierunkami, uważać ją za potępną i beznadziejną, za „zmarłą”, jak ją nazwał jeden z znanych krytyków polskich, a jednak zawsze z zaciekawieniem studjuje się ją, gdy pod skopolen wiele utalentowanych autorów obnaża się owo „dno” duszy rosyjskiej. Utwór ten, tłumaczony na francuski i niemiecki obiegł z olbrzymim powodzeniem wszystkie teatry i do dzisiaj dnia nie schodzi z repertuaru pierwszorzędnych teatrów.

Wystawienie tej sztuki na naszej scenie pod wytrawną reżyserją p. Orłowskiego, który widział ten dramat w wykonaniu znakomych artystów Petersburga i Moskwy, wróży olbrzymi sukces.

Nie więc dziwnego że jutrzejsza premiera zaciekawie wszystkie sferę naszego miasta.

List do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze:

Wobec pojawienia się w piśmie komunikatu podpisanego przez W. Pana Prezydenta Miasta E. Stepniwskiego proszę uprzejmie o udzielenie mi gościnny na łamach swego poczytnego pisma dla poniższego wyjaśnienia:

1. Twierdzenie, jakoby pomiędzy mną a Miastem Grodnem nie istniała umowa dzierżawna upada, gdyż R. M. na posiedzeniu d. 15. 1. stwierdziła, iż umowa istnieje.

2. Twierdzenie jakoby kilka-krotnie był wzywany przez Magistrat do podpisania kontraktu jest nieścisłe—zostałem bowiem wezwany wszystkiego dwa razy, raz dla ustalenia tekstu kontraktu, drugi raz dla ostatecznego ustalenia redakcji i podpisania umowy. Oba razy stawiłem się w gmachu Magistratu na wezwanie—mam na to świadków.

3. O niedotrzymaniu pewnych punktów w umowie z mej strony nie może być umowy, bo Magistrat do dn. 15 stycznia nie stawił mi żadnych żądań i żadnych w tym wypadku zarzutów. Zresztą tę kwestję, jako sporną, mógłby rozstrzygnąć jedynie sąd. Magistrat, jako osoba zainteresowana, jednostronnie o tem ferować wyroku nie może.

4. Co się tyczy sankcjonowania objęcia teatru przez Magistrat, muszę stwierdzić, iż przedstawiciele zrzeczenia z całą stanowczością twierdzą i twierdzą, iż sankcję uzyskali. Dowodem tego depesza do związku i oświadczenie redakcji „Nowego Życia”.

Odnosnie do rozsiawianych przez artystów pogłosek oraz listu podpisanego przez p. Mazurkiewicza, obecnego prezesa Zarządu Centrali Zrzeczenia oświadczam, z całą stanowczością i zrozumieniem tego, co piszę, iż po wyeksmitowaniu artystów z gmachu, teatr prowadzić będą do końca sezonu doprowadzę. O to, by miasto zostało bez teatru nie może być obawy. A terror, jakim chce zastraszyć mnie i miasto zespół, który popełnił bezprawie i okólnik obecnego Zarządu Głównego Z. A. S. P., który to bezprawie poparli, w niczem mi nie przeszkodzi do zreorganizowania zespołu. Na szczęście bowiem dla powagi teatrów w Polsce i praworządności są

jeszcze artyści, którzy wyżej stawiają prawo nad partyjność, klasową walkę i osobiste porachunki.

Kończąc te wyjaśnienia chciałbym zaznaczyć iż prowadząc przeciwko obecnej grupie sprawę karną o gwałt, nie chciałbym w niczem naruszyć powagi zarządu Miasta jak i jego przedstawicieli. Dlatego uważałem za konieczne, zwrócić się do Magistratu z ostrzeżeniem rejentelnym, że uważam się za dzierżawcę gmachu i że umowa dzierżawna nie może być w Państwie praworządnym rozwiązywana inaczej jak albo za obopólną zgodą albo przez Sąd.

Nie chciałbym by Magistrat rozumiał przez to, że ja chcę z przedstawicielami Miasta prowadzić wojnę—nie ja tylko bronie swych słusznych praw obywatela i człowieka. Nie przypuszczam bowiem ani na chwilę, by przedstawiciele Miasta chcieli przyłożyć dłoń do mej krzywdy.

Założywszy teatr stały w Grodnie i pracując lat cztery nad jego ugruntowaniem spotykałem się niejednokrotnie ze słowami uznania zarówno z ust p. Prezydenta Stepniwskiego, miejscowej władzy, wojska jak i innych przedstawicieli grodzieńskiego społeczeństwa. Dlatego na wieść o bezprawnym kroku artystów, w czasie mej nieobecności uczynionym, uciekłem się telegraficznie pod opiekę p. Prezydenta, prosząc go o obronę. Uciekłem się z tem większym zaufaniem i wiarą w jego obronę, iż p. Prezydent kilka dni przedtem zaszczylił mój dom swoją osobą i w towarzystwie tych że samych artystów przepędziwszy czas, mógł się obecnie przekonać jak zmieniami są ich charaktery, przekonania, sympatie i rycerskość. Kilka dni przedtem byli u mnie w gościnie by potem stać się moimi najzawziętymi wrogami. Cóż robić, świat składa się z rozmaitych dżentelmenów.

Tak więc wszelka moja korespondencja prawna z Magistratem jest tylko obroną przed aktem gwałtu, popełnionym przez aktorów, którzy za pomocą terroru związkowego chcą wyrzucić na Radę Miejską i Magistrat prasę. Zastawiając się bowiem kontraktem z Miastem oraz powołując się na rzekomą sankcję przez Magistrat ich samowoli chcą uniknąć odpowiedzialności karnej i w błąd wprowadzić opinię w mieście i kraju, a mnie zgubić.

Ja jednak z całą ufnością oczekuję Rady Miejskiej, gdyż wierzę, że prawda i prawo zwyciężyć muszą.

Bronisław Skąpski.

Dn. 18. 11. 25 r. otwarcie cukierni

J. Kotowski

Dominikańska 20.

Koncerty codziennie od 6 do 11.

Darmo odcięk **Ubranie** na dobre

Może otrzymać każden, który przysłał nam pocztówkę ze swym dokładnym adresem. Adresuje: „Przemysł Polski” Łódź ul. Piotrkowska 56. 1-3

Zgubiono zaświadczenie Prezesa Sądu Okręgowego w Grodnie z dnia 5-VII-23r. NRD 1056/23 w przedmiocie wpłacenia 20,000 mk tytułem komornego dla Jozema Pinchusa za czas od 1 lipca 1923 r. do 1 stycznia 1924 z.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. luty i zaległych.

Baczność! Dokąd pójść??

Codziennie od 6-ej p. p. do 11-ej wiecz.

KONCERT

w wykonaniu artystycznego duetu

skrzypiec i pianina

w CUKIERNI

St. MALESZY

Ceny zwykłe.

Na rendez-vous „do MALESZY”

Dnia 21 lutego r. b.

w salach restauracji „Royal”

Bał strzelecki

Jeden z biletów wejścia wygrywa biurko z przyborami do pisania i fotelem. Cena biletu 3 zł.

Bilety do nabycia w nast. firmach: „Płacówka”, „Jutrzenka”, „Ogólny Lech” (dawnej „Rozwój”) Szyrowskiego i Iberskiego

??? Wiedz, gdzie znajdziesz szczęście!!!

Dom handlowy „LECH”

Poczynając od dnia 15 stycznia 1925 r. dla reklamy swemu tysiąc pierwszemu klientowi da gratis

Kompletną dębową sypialnię

wartości zł. 950

Niechaj więc wszyscy spieszą po zakupy manufaktury mebli do najsolidniejszej i najtańszej firmy

D. H. „Lech”

Szukasz szczęścia?.. Czyń zakupy u „Lecha”

CENNIK

artykułów spożywczych

Wojskowej Spółdzielni O. K. III w sklepach przy ulicy Piłsudskiego, Bankowej i Saperskiej.

Cukier kryształ	1.17 zł. kg.	Kielbasa czysta	
kostka	1.35 „	wieprzowa	2.00 „
Masło śmietank.	7.00 „	Kiszka pasztecikowa	2.00 „
zwykłe nie-solone	6.50 „	Salceson	1.80 „
Mąka ameryk.		Słobiana Krasjowa	1.80 „
Nelson	77 „	B. czek wędzony	2.50 „
krajowa 0000	74 „	Kiszka kaszana	70 „
Ryż I gat.	1.00 „	Smalec wieprzowy	2.50 „
II gat.	90 „	„ ameryk.	2.80 „
III gat.	72 „	Jaja świeże	15 gr. za szt.
Pęczak	45 „	Wina owocowe	od 2.25
Kasza gryczana	70 „	do 4.50 butelka	
jaglana	70 „	Młód „Kopowice”	3.70 „
jęczmienna	45 „	Orzechy włoskie	1.80 kg.

Ponadto posiadamy na składzie wszelkie inne artykuły spożywczo-konijalne po cenach niższych od rynkowych. Cukier w hurcie 100 kg. worek kryształ 112 zł., kostki 80 kg. 102 zł.